

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Knotkové a soudců JUDr. Kateřiny Kodetové a Mgr. Zdeňka Váni ve věci

žalobce: **Společenství vlastníků xxx xxx xxx**
sídlem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Eduardem Belšánem
sídlem Husova 386, 252 19 Drahelčice

proti
žalovanému: **Ing. R. O.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Janem Švarcem
sídlem Vodičkova 695/24, 110 00 Praha 1

o zaplacení 72.882,52 Kč s příslušenstvím

**o odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 23. února 2023
č. j. 10 C 248/2022-99**

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 5.227 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. Eduarda Belšána.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem pro uznání soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 72.882,52 Kč s tam uvedeným příslušenstvím (výrok I.) a na náhradu nákladů řízení k rukám zástupce žalobce 13.370,40 Kč (výrok II.). Ke splnění všech uložených povinností určil lhůtu tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Sára Kantorová.

2. Stalo se tak v řízení, v němž se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení žalované částky 72.882,52 Kč s příslušenstvím z titulu neuhrazených záloh na služby/vyúčtování a příspěvků na správu domu a pozemku, které je žalovaný povinen hradit jako vlastník bytové jednotky č. xxx nacházející se na adrese xxx, xxx. Žalovaný tuto jednotku nabył děděním po svém otci, přičemž usnesením soudní komisařky JUDr. J. H. sp. zn. 37 D 229/2020-450 bylo potvrzeno, že veškeré dluhy a závazky zůstavitele (otec žalovaného), tj. i dluhy a závazky vyplývající z jeho členství v SVJ (žalobce), přecházejí na žalovaného.
3. Soud prvního stupně ve věci rozhodl elektronickým platebním rozkazem ze dne 4. 11. 2022 č. j. EPR 295582/2020-9, který byl žalovanému doručen 4. 11. 2022. Žalovaný v něm byl současně vyzván ve smyslu § 114b o. s. ř., aby se ve lhůtě 30 dnů ode dne uplynutí lhůty k podání odporu proti platebnímu rozkazu písemně vyjádřil ve věci samé, zároveň byl soudem poučen o následcích nevyhovění dané výzvě (o zákonné fikci uznání nároku, který je žalobou uplatňován - § 114b odst. 5 o. s. ř.). Žalovaný brojil proti platebnímu rozkazu 21. 11. 2022 podáním blanketního odporu. Následujícího dne začala plynout lhůta k vyjádření, která skončila 21. 12. 2022. Žalovaný se v této lhůtě nevyjádřil a ani soudu prvního stupně nesdělil, že by mu v tom bránil nějaký vážný důvod. Po uplynutí stanovené lhůty, dne 22. 12. 2022, zaslal žalovaný soudu prvního stupně vyjádření, ve kterém vznesl obecné námítky k vyúčtování a dále namítal, že žalobce neprokázal schválení výše příspěvku na správu domu shromážděním žalobce, jakož ani doručení měsíčního předpisu na zálohy. Soud prvního stupně uzavřel, že marným uplynutím stanovené 30denní lhůty dne 21. 12. 2022 došlo k fikci uznání nároku žalobce žalovaným, a proto ve věci rozhodl rozsudkem pro uznání podle § 114b odst. 5 a § 153a o. s. ř. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř.
4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včasné odvolání, ve kterém navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Argumentoval tím, že lhůtu pro vyjádření ve věci samé po podání odporu nelze posuzovat jako propadnou a pokud se tedy žalovaný vyjádřil po lhůtě, ale před vydáním rozsudku pro uznání, pak bylo namíste k jeho vyjádření přihlédnout a rozsudek pro uznání nevydávat. Na jednání odvolacího soudu žalovaný své odvolání doplnil rozsáhlou polemikou nad fikcí uznání dle § 114b odst. 5 o. s. ř., resp. nad podmínkami pro vydání rozsudku pro uznání ve smyslu § 153a odst. 3 o. s. ř. Akcentoval, že od vydání nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 13/15 (v tomto směru poukázal zejména na připojená disentanční stanoviska) začal být § 114b o. s. ř. soudní judikaturou vykládán mírněji, kdy namísto dřívějšího chápání § 114b odst. 5 o. s. ř. jako fikce, je nyní toto ustanovení chápáno spíše jako vyvratitelná domněnka, kterou lze vyvrátit až do okamžiku vydání rozsudku pro uznání. K těmto svým právním závěrům žalovaný blíže odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2016 sp. zn. I. ÚS 1024/15, ze dne 14. 2. 2017 sp. zn. I. ÚS 2693/16 a ze dne 18. 8. 2017 sp. zn. II. ÚS 1298/17, na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017 sp. zn. 28 Cdo 2883/15, ze dne 29. 5. 2019 sp. zn. 23 Cdo 510/2019, ze dne 24. 7. 2019 sp. zn. 25 Cdo 1065/2019 a ze dne 29. 3. 2023 sp. zn. 23 Cdo 3443/2022 a dále na komentář k § 114b o. s. ř. obsažený v publikaci Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Doležálek, J. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. 3. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022.
5. Dále žalovaný na jednání odvolacího soudu namítl, že žalobce v projednávané věci nemůže jednat pro absenci osoby oprávněné jednat za žalobce jako právnickou osobu, neboť v době zmocnění advokáta Mgr. Belšana a v době podání žaloby žalobce neměl řádně ustanoven statutární orgán a plná moc udělená 1. 10. 2018 Mgr. Belšanovi Ing. I. P. a F. R. je tak neplatná, neboť tyto osoby nebyly v době udělení plné moci členy představenstva předsedy žalobce (Stavební bytové družstvo xxx). K tomu žalovaný navrhl provést důkaz *rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 1. 2019 č. j. 18 Cm 168/2016-176, rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 6. 2019 č. j. 6 Cmo*

113/2019-230, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 11. 2021 č.j. 68 Cm 138/2019-95 a výpisem z obchodního rejstříku Stavebního bytového družstva xxxx ke dni 7. 8. 2023.

6. Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku pro uznání s tím, že podmínky pro jeho vydání byly splněny. K námitce žalovaného, že žalobce v projednávané věci nemůže jednat, žalobce akcentoval, že plná moc udělená Mgr. Belšánovi je platná s ohledem na zásadu materiální publicity obchodního rejstříku a rejstříku SVJ a veřejných listin. V tomto směru je podle žalobce podstatné pouze to, že osoby, které plnou moc podepsaly, byly zmocněny k jednání za SVJ (žalobce). K tomu žalobce navrhl provést důkaz výpisem z obchodního rejstříku Stavebního bytového družstva xxxx ke dni 7. 8. 2019, úplným výpisem z rejstříku SVJ žalobce a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2023 č.j. 11 Co 99/2023-142).
7. Odvolací soud přezkoumal ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.
8. Odvolací soud se nejprve zabýval námitkou žalovaného, že žalobce není v projednávané věci oprávněn jednat z důvodu neplatnosti plné moci udělené Mgr. Belšánovi. V tomto směru odvolací soud v souladu s § 205a písm. a/ o. s. ř. provedl na jednání důkazy, které účastníci k této námitce navrhli.
9. Z úplného výpisu z rejstříku SVJ žalobce odvolací soud zjistil, že žalobce je společenství vlastníků jednotek (dále jen SVJ), předsedou společenství je Stavební bytové družstvo xxx – den vzniku funkce 28. 4. 2016, zapsáno 17. 10. 2016; při výkonu funkce předsedu společenství zastupuje: A. Š., F. R., R. L., Ing. R. H., Ing. J. K., Ing. P. K., Ing. I. P., všichni zapsáni dne 17. 10. 2016; statutárním orgánem společenství je předseda společenství, který navenek zastupuje společenství ve všech záležitostech a podepisuje všechna písemná právní jednání za společenství.
10. Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 6. 2023 č.j. 11 Co 99/2023-142 odvolací soud zjistil, že v tomto řízení soud nepřisvědčil námitce o neplatnosti plné moci zástupce Mgr. Belšána, kterou za Společenství vlastníků xxx xxx xxx, jako žalobce, podepsali F. R. a Ing. I. P.
11. Z ostatních důkazů, které se týkají Stavebního bytového družstva xxx, odvolací soud žádné relevantní skutečnosti pro rozhodnutí ve věci nezjistil (viz níže).
12. Odvolací soud dospěl k závěru, že žalobce je v projednávané věci oprávněn jednat, neboť plná moc ze dne 1. 10. 2018 udělená advokátu Mgr. Belšánovi k zastupování žalobce není neplatná. Uvedenou plnou moc za žalobce podepsali Ing. I. P. a F. R., kteří jsou v rejstříku SVJ uvedeni jako konkrétní fyzické osoby, které z hlediska procesního práva jednají za žalobce ve smyslu § 21 odst. 1 písm. a/ o. s. ř., a jsou tedy oprávněni udělit za žalobce plnou moc – nikoli jako členové představenstva Stavebního bytového družstva xxx; žalovaným předložené důkazy týkající se Stavebního bytového družstva xxx, které se jednání žalobce před soudem v této věci nijak netýkají, jsou tak irelevantní.
13. Pro úplnost odvolací soud konstatuje, že právní moc usnesení, kterým soud prohlásí rozhodnutí orgánu spolku za neplatné, znamená jeho zneplatnění ex tunc. Potom platí, že tu takové rozhodnutí nikdy nebylo. Výrok je závazný i pro jiná řízení. Pokud byly neplatným rozhodnutím zvoleny spolkové orgány, platí, že jimi od počátku nebyly a spolek musí zvolit orgány nové. Jestliže ovšem tyto orgány jménem spolku jednaly, zavazuje takové jednání spolek za podmínek § 121 o. z. (zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku) – nelze tedy automaticky označit za neplatná/neexistující veškerá jednání, která byla za spolek učiněna těmito neplatně zvolenými orgány, jak se snaží argumentovat žalovaný (srov. komentář k § 258 Hrabánek, D. in Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. *Občanský zákoník. Komentář*. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023.).

14. Dále se odvolací soud zabýval posouzením splnění podmínek v dané věci pro vydání rozsudku pro uznání.
15. Podle § 153a odst. 1 o. s. ř. uzná-li žalovaný v průběhu soudního řízení nárok nebo základ nároku, který je proti němu žalobou uplatňován, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání. Uzná-li žalovaný nárok proti němu žalobou uplatněný jen zčásti, rozhodne soud rozsudkem podle tohoto uznání, jen navrhne-li to žalobce. Podle odst. 3 rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5 a § 114c odst. 6 o. s. ř.).
16. Podle § 114b odst. 1 o. s. ř. vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy dle § 114a odst. 2 písm. a/ nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2). Podle odst. 5 jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odst. 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen. To neplatí, jsou-li splněny předpoklady pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby.
17. Odvolací soud se neztotožňuje s právním názorem žalovaného, že podle aktuální judikatury je třeba ustanovení § 114b odst. 5 o. s. ř. vykládat jako vyvratitelnou domněnku a nikoli jako fikci. Ústavní soud v nálezu ze dne 31. 5. 2016 sp. zn. Pl. ÚS 13/15 potvrdil ústavní konformitu ustanovení § 114b odst. 5 o. s. ř., tedy nástupu fikce uznání nároku uplatněného žalobou, vedoucí k vydání rozsudku pro uznání, v případě absence včasného vyjádření na kvalifikovanou výzvu soudu. Odvolací soud si je vědom následné judikatury Ústavního soudu odmítající přepjatý právní formalismus soudní praxe při rozhodování rozsudkem pro uznání, na kterou odkazuje žalovaný, nicméně tuto nelze vykládat tak, že by fikce uznání podle § 114b odst. 5 o. s. ř. byla vyloučena, resp. že by uvedené ustanovení mělo být vykládáno jako domněnka, kterou lze po uplynutí stanovené přiměřené lhůty bez dalšího vyvrátit důkazem opaku. Aktuální judikatura Ústavního soudu „toliko“ nabádá k restriktivnímu přístupu a je založena na myšlence, že aplikace § 153a odst. 4 o. s. ř. není na místě v případě, kdy žalovaný do uplynutí lhůty k vyjádření projevil aktivní přístup k řízení, zejména tím, že podal vyjádření, z něhož je přes jeho nedostatky patrné, že se hodlá bránit žalobnímu nároku (viz např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1298/17, sp. zn. IV. ÚS 2503/13, sp. zn. III. ÚS 2693/16 a sp. zn. I. ÚS 3263/13).
18. Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi ustáleně zastává názor, že uznání nároku ve smyslu § 114b odst. 5 o. s. ř. nastává, jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle § 114b odst. 1 o. s. ř. včas nevyjádří ve věci a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, bez ohledu na to, zda za řízení uplatnil (mohl uplatnit) námitky jen procesní povahy; žalovaný se ve smyslu § 114b odst. 5 o. s. ř. kvalifikovaně vyjádří (a zabrání tak fikci uznání nároku a vydání rozsudku pro uznání), jestliže z jeho včasného písemného vyjádření vyplývá, že nárok, který byl proti němu uplatněn žalobou, zcela neuznává, a jestliže alespoň v základních obrysech vylíčí rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu proti žalobě; pouhý nesouhlas s žalobou nelze považovat za kvalifikované vyjádření způsobilé zabránit následkům předvídaným v § 114b odst. 5 o. s. ř. (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 3597/2007). Jestliže tedy marně uplyne lhůta pro vyjádření žalovaného stanovená v usnesení podle § 114b o. s. ř., nastává fikce, že žalovaný nárok, který byl proti němu uplatněn, zcela uznává. Na základě této fikce uznání nároku soud

rozhodne (musí rozhodnout) v neprospěch žalovaného rozsudkem pro uznání (§ 153a odst. 3 o. s. ř.), neboť její účinky, pokud nastala, nelze za řízení vyvrátit a nezanikají ani uplynutím času. Žádné zákonné ustanovení totiž nepřipouští důkaz opaku, tedy prokázání toho, že k uznání nároku žalovaným ve skutečnosti nedošlo (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1951/2004, sp. zn. 21 Cdo 1981/2016 a sp. zn. 33 Cdo 3110/2021, odkazující např. i na usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 91/06, v němž Ústavní soud přijal právní závěr, že *pokud byla za řízení stanovena účastníku lhůta, v níž má provést stanovený procesní úkon, a spojuje-li zákon s jeho zmeškáním určité, zřetelné formulované právní následky, nemůže být v rozporu s právem na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) postup soudu, kterým s těmito následky spojuje procesní opatření, jež zákon předjímá, a v němž uvedl, že jestliže se soudy důsledně pohybovaly v zákonném rámci a respektovaly zákonem stanovené podmínky výzvy podle § 114b o. s. ř., nelze mít vydání rozsudku pro uznání (ve smyslu § 114b odst. 5, § 153a odst. 3 o. s. ř.) za výraz „přepjatého formalismu“ ani za rozporné s pravidly spravedlivého procesu; naopak, nevydání rozsudku pro uznání, ačkoli zákonem stanovené předpoklady pro takový postup byly splněny, by sloužilo důvodné námitce nedostatku spravedlivého procesu z pozice druhé strany v řízení, a to argumentem procesu nepředvídatelného, resp. svévolného).*

19. V daném případě není pochyb o tom, že kvalifikovaná výzva byla žalovanému řádně doručena (§ 114b odst. 4 o. s. ř.) a že se žalovaný ve stanovené lhůtě třiceti dnů k žalobě nevyjádřil (§ 114b odst. 2 o. s. ř.), ani nepožádal z vážných důvodů o prodloužení této lhůty, popř. netvrdil a neprokázal, že stanovenou lhůtu k vyjádření zmeškal z vážného a omluvitelného důvodu (§ 114b odst. 5 o. s. ř.). Žalovaný byl zároveň poučen, za jakých podmínek soud rozhodne rozsudkem pro uznání podle § 153a odst. 3 o. s. ř. V daném případě byl tedy žalovaný do uplynutí lhůty stanovené k vyjádření zcela procesně pasivní. Žalovaný netvrdil, a to ani v rámci odvolacího řízení, že by mu ve včasné vyjádření bránil jakýkoli, natož omluvitelný, důvod. Žalovaný tak lhůtu zmeškal jen v důsledku prosté nečinnosti svého zvoleného zástupce – advokáta.
20. S ohledem na uvedené shora odvolací soud shledal, že formální předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání byly splněny (§ 114b odst. 5 o. s. ř.). Soud prvního stupně nepochybil, pokud o nároku žalobce rozhodl na základě fikce uznání (§ 153a odst. 3 o. s. ř.). V daném případě nastaly účinky fikce (tyto nelze za řízení vyvrátit a nezanikají ani uplynutím času viz výše bod 18 odůvodnění) a je proto v souladu se zákonem, jestliže soud prvního stupně z nečinnosti žalovaného vyvodil zákonu odpovídající závěry v podobě vydání rozsudku pro uznání. Jestliže účinky fikce nastaly, pak na jejich důsledcích ve smyslu existence základu pro vydání rozsudku pro uznání nemůže ničeho změnit ani okolnost, že později žalovaný uplatněnému nároku oponoval (viz usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 91/06 a rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1951/2004).
21. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud postupem podle § 219 o. s. ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil včetně správného výroku o nákladech řízení, který odpovídá § 142 odst. 1 o. s. ř.
22. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že právo na jejich náhradu přiznal v odvolacím řízení procesně úspěšnému žalobci. Tyto náklady tvoří 1 x odměna 4.020 Kč stanovená podle § 7, § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen AT) za účast na jednání odvolacího soudu, 1 x 300 Kč paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 AT, celkem 4.320 Kč a spolu s 21% DPH pak 5.227 Kč. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu v zákonné lhůtě k plnění a na zákonné platební místo (§ 160 odst. 1 a § 149 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 8. srpna 2023

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu